

EPISODUL 1

Zece tentative de asasinat la adresa președintelui Zelenski

Pe 24 februarie 2022, la 4:50 dimineața, Rusia a lansat primele rachete asupra Ucrainei. Atunci când televiziunea rusă transmitea discursul lui Vladimir Putin către poporul său, primele rachete balistice cădeau asupra ucrainenilor în capitala țării, Kiev, dar și în Harkov, Odesa, Mariupol, Dnipro și alte orașe. La câțiva kilometri de casa mea din Kiev, în Brovarî și Borîspil, pământul se cutremura din cauza exploziilor. Orașele adormite își reveneau din șocul inițial. Sirenele ambulanțelor și ale mașinilor de pompieri străpungeau gerul iernii. Conștiința mea refuza să accepte că Rusia bombardează un stat liber și independent din inima Europei. Părea un vis urât, așteptat să se sfârșească odată cu primele raze ale soarelui.

Dar nu era un vis. Ucrainenii se treziseră într-o nouă realitate.

După o oră și jumătate de la primele lovituri, Zelenski s-a adresat poporului, confirmând începutul războiului Rusiei împotriva Ucrainei. Zorii au adus primele informații despre victimele atacului declanșat de Kremlin, cei care se aflau în obiectivele militare lovite de rachete. Așa a început invazia pe scară largă a Federației Ruse în Ucraina, pe care nimeni

n-a vrut s-o creadă până în ultima clipă. Nici măcar Volodimir Zelenski. Cu doar o lună înainte de război, în ciuda avertismentelor primite din partea serviciilor secrete americane și britanice cu privire la un posibil atac rusesc, președintele insista că totul este sub control și că străinii răspândesc o panică nejustificată.

În seara zilei de 24 februarie, cu doar câteva ore înainte de izbucnirea războiului, președintele ucrainean se adresa public rușilor. Spera din suflet să-l poată opri pe Putin, deși, după anexarea Crimeii și ocuparea unei părți din Donbas, în 2014, era destul de clar că liderul de la Kremlin nu se va opri decât după capitularea totală a Ucrainei sau după ce va primi un glonț în frunte. Putin a încercat să convingă pe toată lumea că statul ucrainean a fost creat de Vladimir Lenin și că ucrainenii sunt un popor inventat de contele Potocki. A repetat acest lucru și înainte de atacul asupra Ucrainei, cu toate că, de fapt, Kievul a fost întemeiat într-o perioadă în care pe locul Moscovei de astăzi nu erau decât niște mlaștini. Dorința de a apăra așa-numita „independență” a pseudo-republicilor populare Luhansk și Donețk, exprimată adeseori public de Putin, era doar un paravan pentru încercarea de a distruge statul ucrainean.

Președintele Zelenski a acceptat cu demnitate provocarea lui Putin. În ciuda numeroaselor propuneri din partea Statelor Unite ale Americii și a celor zece tentative de asasinat (cel puțin așa a anunțat în martie consilierul prezidențial Mihailo Podoliak), nu a vrut să părăsească Kievul. Putin și-l dorea mort, dacă nu fizic, cel puțin politic. Iar faptul că acest lucru nu s-a întâmplat demonstrează neputința stăpânului de la Kremlin. Biroul lui Zelenski din centrul capitalei ucrainene a devenit unul dintre simbolurile importante ale invincibilității poporului ucrainean. Curajul cu care a intrat

în războiul cu Rusia, în calitate de comandant suprem al Forțelor Armate ale Ucrainei, i-a impresionat sincer pe ucraineni, inclusiv pe opozanți. A fost aplaudat furtunos de membrii parlamentelor europene, atenția întregii lumi concentrându-se asupra lui. Popularitatea actuală a lui Volodimir Zelenski în Occident nu poate fi comparată decât cu aceea a fostului președinte sovietic Mihail Gorbaciov.

Blitzkriegul pe care și l-a dorit Vladimir Putin a eșuat. Rusia a întâmpinat o rezistență acerbă din partea poporului ucrainean condus de Zelenski. Kremlinul nu era pregătit ca războiul dezlănțuit de Rusia să fie luat ca atare de poporul ucrainean. Agresorii au fost întâmpinați cu foc, nu doar de militari, ci și de cetățenii obișnuiți. Pentru prima dată în istoria recentă a țării, ucrainenii s-au unit împotriva unui dușman extern.

Istoricii vor scrie cândva, cu siguranță, despre rolul lui Zelenski și despre victoria lui în războiul ruso-ucrainean. Se vor face filme și cărți despre el, străzile și universitățile îi vor purta numele. Zelenski va fi asociat cu perioada din istoria Ucrainei care va fi cunoscută drept „ruptura definitivă dintre Ucraina și Rusia“.

Ucrainenii luptă cu Moscova de secole pentru dreptul de a fi liberi și independenți. Milioane de oameni și-au dat viața în această confruntare sângeroasă. Părea că războiul dintre ucraineni și Rusia nu va avea sfârșit. Până de curând, Kremlinul spera să mențină Ucraina pe orbita sa. Calculele eronate au pornit de aici. Vladimir Putin a greșit în special atunci când a ales să aibă un discurs disprețuitor la adresa lui Volodimir Zelenski. Ca o ironie, cel pe care președintele rus a refuzat să-l accepte ca egal a devenit groparul regimului din Rusia modernă.

PREFAȚĂ

Oscarul politic al lui Zelenski

Pe 21 aprilie 2019, la ora 20:00, pe melodia *Îmi iubesc țara*, coloana sonoră a filmului *În slujba poporului*, Volodimir Zelenski și membrii echipei sale au ieșit în fața jurnaliștilor.

În acele clipe, nu doar candidatul câștigător fredona acest cântecel, ci și 73% dintre alegători.

Jurnaliștii ucraineni și străini blocaseră Centrul de Afaceri Parkovîi din capitală și așteptau cu nerăbdare discursul triumfător al președintelui nou-ales. Zelenski strălucea. La fel și oamenii care l-au condus spre victorie: Andrii Bohdan, Dmitro Razumkov, Kirilo Timoșenko, Andrii Ermak, Oleksandr Daniliuk și soția noului președinte, Olena. Peste tot în jur zburau confetti, sala era plină de rumoare, cei din echipa lui Zelenski aproape că dansau de fericire. „Am obținut victoria împreună“, își începu el discursul, cu intonația-i specifică.

În primele momente, ca un actor la Premiile Oscar, a mulțumit echipei, familiei, apropiaților, soției sale, Olena, ba chiar și celor două femei de serviciu, Oksana și Liuba, care au păstrat curățenia în sediul de campanie. A amintit chiar și de simbolicul sector 73 al Stadionului Olimpic din Kiev, unde a filmat, împreună cu echipa, cunoscutul videoclip *Ne vedem pe stadion*.

Zelenski nu ieșise încă din rolul lui Vasil Holoborodko – personajul jucat de el în film și serial – și încerca să glumească, arunca săgeți către Serviciul de Securitate al Ucrainei, care, din spusele sale, l-a ținut în priză de-a lungul campaniei, și dădea dovadă de optimism. Tocmai își lua la revedere de la cariera de actor, dar spera să audă aceleași aplauze frenetice și la intrarea pe scena politică. Era obișnuit să placă publicului și să audă mereu „Bravo!“, „Bis!“. Nu e de mirare. Era obișnuit cu adulația publicului, fusese ovaționat pe scena marilor teatre și săli de concerte din Moscova, Kiev, Odesa, Jurmala, Minsk și alte orașe din fosta URSS, pe care a jucat încă din 1997, după ce a câștigat emisiunea-concurs de mare succes *KVN*^{*}, prezentată de Aleksandr Masliakov. Actorul de 19 ani a cunoscut încă de atunci faima în televiziune. Înainte să câștige președinția țării, Volodimir Zelenski era un actor popular, iubit de mulți ucraineni.

Dar oare își putea imagina, în seara zilei de 21 aprilie 2019, când obținea o victorie răsunătoare în alegerile prezidențiale, că în doar jumătate de an va auzi la adresa sa „Rușine!“ și „Ieși afară!“? Și nu doar din partea principalului

^{*} *Clubul celor veseli și isteți* este o emisiune TV de umor și un concurs internațional, în care echipele (de obicei compuse din studenți) aflate în competiție dau răspunsuri amuzante la întrebări și prezintă scenete pregătite dinainte. Clubul a apărut în Uniunea Sovietică, bazându-se pe popularitatea unui program anterior, *O seară de întrebări amuzante*; programul de televiziune a fost difuzat pentru prima dată pe primul canal sovietic, în 8 noiembrie 1961. Unsprezece ani mai târziu, în 1972, când puține programe erau transmise în direct, cenzorii sovietici, considerând că glumele improvizate ale studenților sunt ofensatoare și antisovietice, au interzis *KVN*. Spectacolul a reînviat paisprezece ani mai târziu, în 1986, în timpul perestroikăi, cu Aleksandr Masliakov în calitate de prezentator. Este unul dintre cele mai longevive programe de la televiziunea rusă. Are propria sărbătoare, pe 8 noiembrie, celebrată de jucătorii *KVN* în fiecare an din 2001 încoace.

oponent politic, Petro Poroșenko, ci și din partea voluntarilor, militarilor și politicienilor.

La câteva luni de la instalarea în funcție, Zelenski a început să-i înlăture pe cei care îl ajutaseră să câștige alegerile. Primul a fost secretarul Consiliului de Securitate al Ucrainei, Oleksandr Daniliuk, care, potrivit zvonurilor, s-ar fi supărat pe Zelenski că nu l-a numit prim-ministru. Cel de-al doilea care a părăsit echipa a fost șeful Administrației Prezidențiale, Andrii Bohdan, care fusese alături de Zelenski încă de la primii săi pași în politică. Ulterior, și-au pierdut funcția prim-ministrul Oleksii Honciaruk și procurorul general Ruslan Riaboșapka.

Toți aceștia făcuseră parte din echipa lui Zelenski, pe care țara a votat-o pe 21 aprilie 2019. De altfel, politicianul Zelenski nu a existat până la finalul campaniei prezidențiale. Era un comediant talentat, managerul canalului Inter TV și al Studioului Kvartal 95, un actor care jucase rolul profesorului devenit președinte, Holoborodko. Imaginea sa de președinte a fost construită treptat de oamenii care i-au fost alături.

În 2019, noul președinte al Ucrainei declara: „Promit să nu vă dezamăgesc niciodată.“ De atunci, l-am văzut pe Zelenski în diferite situații. A fost învinuit, la fel și echipa lui, de lipsă de profesionalism. Au fost acuzați de aroganță, corupție și chiar trădare a intereselor naționale. Însă, din 24 februarie 2022, odată cu începutul agresiunii pe scară largă a Rusiei, am descoperit cu toții un alt Zelenski. Un om căruia nu i-a fost frică să accepte provocarea lui Putin și care a devenit liderul rezistenței populare în confruntarea cu Rusia. A devenit președintele tuturor, al adeptilor și al opozanților, al corupților și al luptătorilor împotriva corupției, al adulților și al copiilor, al oamenilor de diferite

naționalități și credințe. E un șef de stat întâmpinat cu aplauze în parlamentele europene și în Congresul SUA.

Fiecare episod din viața celui de-al șaselea președinte al Ucrainei prezentat în această carte este o piesă din mozaicul care compune portretul lui Volodimir Zelenski, un om care, fără să aibă experiență politică și cunoștințe în domeniu, le-a promis ucrainenilor că va schimba statul. E omul în care au avut încredere 13,5 milioane de alegători.

Această carte nu își dorește să fie moralizatoare, să exploateze prejudecăți sau să manipuleze. Va conține doar fapte. Voi încerca să realizez portretul necosmetizat al lui Volodimir Zelenski.

Cât de bine voi reuși să fac acest lucru, veți judeca dumneavoastră, stimați cititori.

Serghei Rudenko

EPISODUL 1

Zece tentative de asasinat la adresa președintelui Zelenski

Pe 24 februarie 2022, la 4:50 dimineața, Rusia a lansat primele rachete asupra Ucrainei. Atunci când televiziunea rusă transmitea discursul lui Vladimir Putin către poporul său, primele rachete balistice cădeau asupra ucrainenilor în capitala țării, Kiev, dar și în Harkov, Odesa, Mariupol, Dnipro și alte orașe. La câțiva kilometri de casa mea din Kiev, în Brovarî și Borîspil, pământul se cutremura din cauza exploziilor. Orașele adormite își reveneau din șocul inițial. Sirenele ambulanțelor și ale mașinilor de pompieri străpungeau gerul iernii. Conștiința mea refuza să accepte că Rusia bombardează un stat liber și independent din inima Europei. Părea un vis urât, așteptat să se sfârșească odată cu primele raze ale soarelui.

Dar nu era un vis. Ucrainenii se treziseră într-o nouă realitate.

După o oră și jumătate de la primele lovituri, Zelenski s-a adresat poporului, confirmând începutul războiului Rusiei împotriva Ucrainei. Zorii au adus primele informații despre victimele atacului declanșat de Kremlin, cei care se aflau în obiectivele militare lovite de rachete. Așa a început invazia pe scară largă a Federației Ruse în Ucraina, pe care nimeni